

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5SŽ/6/2013
Identifikačné číslo spisu:	9013010028
Dátum vydania rozhodnutia:	27.02.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Baricová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9013010028.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Baricovej a členov senátu JUDr. Jarmily Urbancovej a JUDr. Milana Moravu, v právnej vec navrhovateľa MAC TV, s. r. o., so sídlom Brečtanová 1, Bratislava, IČO: 00 618 322, zastúpeného advokátskou kanceláriou Bugala - Ďurček, s. r. o., so sídlom Drotárska cesta 102, Bratislava, v zastúpení advokátom Mgr. Petrom Ďurčekom, proti odporkyni Rade pre vysielanie a retransmisiu, so sídlom Dobrovičova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. RP/003/2013 z 15. januára 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne z 15. januára 2013 č. RP/003/2013 **p o t v r d z u j e**.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a**.

Navrhovateľ **j e p o v i n n ý** zaplatiť súdny poplatok na účet Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v sume 500 Eur do 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia.

Odôvodnenie

Rozhodnutím odporkyne č. RP/003/2013 z 15. januára 2013, odporkyňa - Rada pre vysielanie a retransmisiu (ďalej aj „Rada“) v správnom konaní č. 339-PLO/O-4385/2012, ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g/ zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) o vysielaní a retransmisii v znení neskorších predpisov, postupujúc podľa § 71 zákona č. 308/2000 Z. z. rozhodla, že navrhovateľ porušil povinnosť podľa ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že na programovej službe JOJ dňa 18. júna 2012 o cca 21:31 hod. odvysielal program Extrémne rodiny, ktorého časť týkajúca sa osoby v programe označenej ako Tonko a časť týkajúca sa osoby v programe označenej ako Marta, svojím obsahom a spôsobom spracovania zasiahli do ľudskej dôstojnosti účinkujúcich osôb v programe označených ako Katka, Tonko a pani Marta, za čo bola navrhovateľovi uložená sankcia - pokuta vo výške 6.000 eur podľa ustanovenia § 64 ods. 1 písm. d/ zákona č. 308/2000 Z. z..

Ďalej vo výroku rozhodnutia uviedla, že podľa § 64 ods. 5 zákona č. 308/2000 Z. z. „uložením sankcie nezaniká povinnosť, za ktorej porušenie sa sankcia uložila,“ a že v zmysle § 67 ods. 16 zákona č. 308/2000 Z. z. je pokuta splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia splatnosti rozhodnutia a je potrebné ju uhradiť na účet: XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS XXXXX, KS XXXX.

Svoje rozhodnutie Rada odôvodnila, okrem iného, vyššie uvedenými zákonnými ustanoveniami, popisom skutkového stavu uvedeným v oznámení o začatí správneho konania, záznam vysielania programu Extrémne rodiny odvysielaného na televíznej programovej službe JOJ dňa 18. júna 2012 o cca 21:31 hod., stanoviskom účastníka konania k začatiu správneho konania a zápisnice z ústneho konania.

Pri určovaní sankcie a jej výšky odporkyňa prihliadla na skutočnosť, že u právnických osôb sa zodpovednosť za správne delikty zakladá zásadne bez ohľadu na zavinenie (objektívna zodpovednosť pre správny delikt), čo platí aj v prípade zákona č. 308/2000 Z. z.. Odporkyňa rozhodla o uložení sankcie podľa ustanovenia § 64 ods. 3 zákona č. 308/2000 Z. z., ktorou je podľa kogentného zákonného ustanovenia pokuta. Prihliadla na skutočnosť, že účastník sa porušenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. dopustil už v minulosti, poslednými rozhodnutiami vo veci porušenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. bola účastníkovi konania rozhodnutím č. PR/279/2005 uložená sankcia - pokuta vo výške 30.000 Sk, rozhodnutím č. PR/10/2009 uložená sankcia - pokuta vo výške 3.500 eur, rozhodnutím č. rozhodnutím č. PR/45/2010 uložená sankcia - pokuta vo výške 5.000 eur. Rada pri určovaní výšky pokuty vzala do úvahy najmä závažnosť správneho deliktu, ktorú vyhodnotila ako relatívne nízku, mieru zavinenia (išlo o opakované porušenie ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z.).

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ na Najvyššom súde Slovenskej republiky v zákonnej lehote opravný prostriedok [§250l a nasl. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“)] namietajúc, že konanie správneho orgánu predchádzajúce rozhodnutiu trpí takými vadami, ktoré mali vplyv na zákonnosť, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, je nezrozumiteľné, neurčité, nemá dostatok dôvodov, a preto je nepreskúmateľné a nezákonné.

Uvedené navrhovateľ konkrétne rozpisal, a to v časti III/11 ako nesprávne právne posúdenie veci z dôvodu, že vec nebola posúdená v súlade s konštantnou judikatúrou NS SR ako pokračovací delikt a podľa toho bolo úlohou Rady vydať jedno rozhodnutie a uložiť jednu sankciu za všetky čiastkové útoky. V časti III/ 10 navrhovateľ dôvodil nepreskúmateľnosťou - a nezrozumiteľnosťou výroku rozhodnutia a nedostatkom dôvodov. V časti III/13 uviedol, že Rada ako kolektívny orgán si nevyžiadala záznamy z vysielania ako prvý úkon v správnom konaní, a to vykonaním hlasovania Rady, čo by zaručovalo právnu istotu účastníka. V časti III/11 namietal nesprávne právne posúdenie a porušenie práva na inú právnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Vytýkal, že odporkyňa si vyhotovila záznam vysielania na svojom vlastnom nahrávacom zariadení, ktorý záznam použila ako dôkaz v správnom konaní, navrhovateľ nebol upozornený na vyhotovenie záznamu z vysielania programu, nebol pri vyhotovovaní záznamu prítomný a tieto okolnosti, za ktorých bol záznam získaný nie sú schopné eliminovať všetky pochybnosti o spoľahlivosti, relevancii a presnosti tohto dôkazu, a tým je do značnej miery spochybnená jeho kvalita. V časti III/15 navrhovateľ namietal, že pokiaľ odporkyňa zasiahla do výkonu práva navrhovateľa na slobodu prejavu, je na nej, aby preukázala, že zásah zodpovedá kritériám zákonnosti, legitimacy a proporcionality. V časti III/14 navrhovateľ namietol nedostatočné zistenie skutkového stavu na posúdenie veci, najmä odmietnutie vykonania vysielateľom navrhovaných dôkazov. V časti III/17 navrhovateľ uviedol, že napriek tomu, že prevažná časť odôvodnenia napadnutého rozhodnutia tvorí doslovný prepis odvysielaného programu, Rada sa pri odôvodňovaní uchýlila k použitiu určitej dávky fabulácie a vlastnej tvorivosti a rovnako k použitiu faktov a skutočností, ktoré neboli predmetom dokazovania a ani nijakým iným spôsobom nevyplývajú z obsahu spisov. V časti III/16 navrhovateľ namietal, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko forma spracovania predmetného programu sa v odvetví mediálneho priemyslu nazýva ako tzv. scripted reality show (pozn.: Reality šou podľa scenára), pričom celý jeho obsah bol stvárnenny osobami, ktoré sa natáčania programu zúčastnili dobrovoľne, na základe zmluvného vzťahu s výrobcou programu, v ktorom sa zaviazali v programe účinkovať a za týmto účelom poskytovať v prospech výrobcu ako umelecký výkon. Podľa navrhovateľa takýto umelecký výkon, akokoľvek sa môže javiť reálny, stále ostáva umeleckým výkonom a nie je spôsobilý vyvolať následky vo sfére hmotného práva. Poukázal pritom i na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky aplikovateľné na rovinu hodnotenia

programov, ktoré sú stvárnené hercami sp. zn. 3SŽ/82/2008-26, v ktorom najvyšší súd v identickej veci rozhodol, že v prípade dramatizácie (hrania) príbehu nie je možné ustáliť konkrétnu osobu, do ktorej sféry malo byť zasiahnuté, čiže nie je možné túto osobu individualizovať, a teda reálne zasiahnuť do jej ľudskej dôstojnosti. Navrhovateľ mal za to, že v predmetnom prípade nie je rovnako možné individualizovať subjekt ochrany ľudskej dôstojnosti, nakoľko tento nie je reálny a predstavuje len hranú postavu, a to bez ohľadu na to, akokoľvek reálne sa hereckého výkonu účastník zhostí. Vytýkal Rade, že nevykonala ani jeden dokaz spôsobilý objasniť otázku, či poskytnutý výkon bol hraný alebo reálny. V časti III/17 navrhovateľ uviedol, že v konaní Rady bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia a nesprávne právne posúdenie veci, keďže s poukazom na § 46 Správneho poriadku, čl. 142 ods. 1 ústavy, § 7 ods. 1 OSP, § 2 a § 11 Občianskeho zákonníka sa vzťahy vysielateľa a fyzických osôb spravujú ustanoveniami občianskeho práva, a preto otázku, či došlo k zásahu do práva na ochranu ľudskej dôstojnosti fyzickej osoby alebo nie, rozhoduje výlučne súd a nie orgán výkonnej moci. Podľa navrhovateľa jediný správny výklad ustanovenia § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. je taký, že Rada nie je oprávnená rozhodnúť o tom, či zasiahla do ľudskej dôstojnosti druhej osoby, nakoľko na takéto rozhodnutie je oprávnený jedine všeobecný súd. Z uvedených dôvodov žiadal navrhovateľ rozhodnutie odporkyne zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie.

Na nariadenom ústnom pojednávaní dňa 27. februára 2014 navrhovateľ v súlade s podaným návrhom vyzdvihol tri podľa neho podstatné námietky, a to, že zotrváva na svojom tvrdení, že i danej veci ide o pokračovací správny delikt, a že uložením troma samostatnými rozhodnutiami troch samostatných pokút za to isté porušenie zákona s tým istým skutkovým základom, za čo podľa navrhovateľa mala byť uložená jedna spoločná sankcia. Druhou podstatnou námietkou podľa navrhovateľa bolo, že mu v priebehu správneho konania nebol daný dostatočný priestor, aby sa mohol kvalifikovane vyjadriť, keď mu bolo zaslané oznámenie o začatí správneho konania bez jasného vyznačenia, čo je mu vlastne vytýkané. Preto, hoci podal kvalifikované vyjadrenie, mal za to, že podklady zaslané mu odporkyňou mali byť konkrétnejšie, čo pri ústnom prejednaní veci pred odporkyňou aj namietal. Ako tretiu podstatnú námietku navrhovateľ vyzdvihol nedostatočnú konkrétnosť - špecifikáciu skutkového deja, a to, čím konkrétne došlo k zásahu do ľudskej dôstojnosti uvedených osôb.

Trval preto na zrušení rozhodnutia odporkyne a vrátenia jej veci ďalšie konanie.

V prípade úspechu si navrhovateľ uplatnil náhradu trov konania.

Odporkyňa vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhovateľa uviedla, že má za to, že ako príslušný správny orgán v dostatočnej miere zistila skutkový stav veci, na ktorý správne aplikovala relevantné ustanovenia zákona. Ďalej mala za to, že jej rozhodnutie má všetky náležitosti ustanovené v § 47 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní [správny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“)], nevykazuje formálne ani logické nedostatky, je riadne odôvodnené a vychádza zo skutkového stavu zisteného v zmysle ustanovení správneho poriadku, a že navrhovateľ nebol na svojich právach ukrátený rozhodnutím, ani postupom správneho orgánu, a že napadnuté rozhodnutie a postup je v súlade so zákonom. Navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v súlade s § 250q ods. 2 OSP napadnuté rozhodnutie odporkyne č. RP/003/2013 z 15. januára 2013, ako právne správne potvrdil.

Na ústnom pojednávaní odporkyňa k jednotlivým námietkam navrhovateľa uviedla, že hoci sa v navrhovateľkou uvedených prípadoch jedná o programy s tým istým názvom „Extrémne rodiny“, ide o rôzne a samostatne odvysielané časti, kde bolo zistené rôzne porušenie zákona. Poukázal pritom nato, že ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka, a že jednotlivé porušenia zákona v jednotlivých programoch je potrebné posudzovať individuálne. Preto sa podľa jeho názoru nejedná o pokračujúci správny delikt (ako tomu bolo pri vysielaní reklám), ale o samostatné porušenie, resp. zásah do ľudskej dôstojnosti, a to rôznych osôb a rôznym spôsobom. Poukázal pritom aj na vývoj judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorú sa Rada snaží vo svojich rozhodnutiach reflektovať. Nesúhlasila ani s námietkou nemožnosti vyjadriť sa, lebo v tomto smere boa navrhovateľovi daná dostatočná možnosť.

K tretej zdôraznenej námietke poukázala odporkyňa na judikatúru najvyššieho súdu, konkrétne rozsudok z 10. júla 2012 sp. zn. 4SŽ/20/2012, ktorý sa taktiež týkal programu Extrémne rodiny.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na konanie vo veci (§ 246 ods. 2 písm. a/ OSP a § 64 ods. 5 a 6 zákona č. 308/2000 Z. z.) preskúmal vec z dôvodov a rozsahu opravného prostriedku (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) v zmysle ustanovení tretej hlavy piatej časti OSP, opravný prostriedok prejednal na ústnom pojednávaní (§ 250q ods. 1 OSP) dňa 27. februára 2014 a oboznámil sa s vyjadreniami účastníkov a s obsahom administratívneho spisu č. 339-PLO/O-4385/2012 dospel k záveru, že opravnému prostriedku navrhovateľa nemožno priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy (§ 244 ods. 1 OSP).

V prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov, postupuje súd podľa tretej hlavy piatej časti OSP (§ 250l ods. 1 OSP).

Podľa § 250l ods. 2 OSP pokiaľ v tejto hlave nie je ustanovené inak, použije sa primerane ustanovenie druhej hlavy s výnimkou § 250a.

Podľa § 250i ods. 2 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP, ak správny orgán podľa osobitného zákona rozhodol o spore alebo o inej právnej veci vyplývajúcej z občianskoprávných, pracovných, rodinných a obchodných vzťahov (§ 7 ods. 1), alebo rozhodol o uložení sankcie, súd pri preskúmaní tohto rozhodnutia nie je viazaný skutkovým stavom zisteným správnym orgánom. Súdom môže vychádzať zo skutkových zistení správneho orgánu, opätovne vykonať dôkazy už vykonané správnym orgánom, alebo vykonať dokazovanie podľa tretej časti druhej hlavy.

Citované ustanovenie § 250i ods. 2 OSP je faktickou transpozíciou požiadavky tzv. „plnej jurisdikcie“, ako atribútu práva na spravodlivý proces. Súdom pri svojom rozhodovaní nesmie byť obmedzený v skutkových otázkach len tým, čo tu zistil správny orgán, a to ani čo do rozsahu vykonaných dôkazov, ani ich obsahu a hodnotenia zo známych hľadísk závažnosti, zákonitosti a pravdivosti. Súdom teda celkom samostatne a nezávisle hodnotí správnosť a úplnosť skutkových zistení urobených správnym orgánom, a ak pritom zistí skutkové či (procesné) právne deficity, môže reagovať jednak tým, že uloží správnomu orgánu ich odstránenie, nahradenie alebo doplnenie, alebo tak urobí sám.

Predmetom preskúmaného konania v danej veci je rozhodnutie a postup odporkyne - správneho orgánu, ktorým rozhodnutím bola navrhovateľovi uložená sankcia podľa § 64 ods. 1 písm. d/ a § 67 ods. 5 písm. e/ zákona č. 308/2000 Z. z. za porušenie povinnosti podľa § 19 ods. 1 písm. a/ a § 20 ods. 4 zákona č. 308/2000 Z. z..

Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. programová služba a všetky jej zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. za porušenie povinnosti uloženej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi rada ukladá tieto sankcie:

- a) upozornenie na porušenie zákona,
- b) odvysielanie oznamu o porušení zákona,
- c) pozastavenie vysielania programu alebo jeho časti,
- d) pokutu,
- e) odňatie licencie za závažné porušenie povinnosti.

Podľa ustanovenia § 64 ods. 2 veta prvá a druhá zákona č. 308/2000 Z. z., sankciu podľa odseku 1 písm. d/ Rada uloží, ak vysielateľ, prevádzkovateľ retransmisie alebo právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 2 ods. 2 a 4 aj napriek písomnému upozorneniu Rady opakovane porušil povinnosť, na ktorej porušenie bol upozornený. Rada uloží pokutu bez predchádzajúceho upozornenia, ak sa porušila

povinnosť uložená v § 19 zákona č. 308/2000 Z. z..

Podľa ustanovenia § 67 ods. 5 písm. e/ zákona č. 308/2000 Z. z. Rada uloží pokutu vysielateľovi televíznej programovej služby od 3.319 eur do 165.969 eur a vysielateľovi rozhlasovej programovej služby od 497 eur do 49.790 eur, ak vysiela programy a iné časti programovej služby, ktorých obsah je v rozpore s povinnosťami podľa § 19 zákona č. 308/2000 Z. z..

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, preto v zmysle námietok navrhovateľa bolo posúdiť, či postup odporkyne v správnom konaní bol v súlade so zákonom, či navrhovateľ odvysielaním uvedeného programu mohol zasiahnuť do práva na súkromie Katky, Tonka a pani Marty a porušiť zákonné ustanovenia špecifikované odporkyňou v rozhodnutí a či bola v súlade so zákonom uložená sankcia.

Najvyšší súd v úvode konštatuje, že ustanovenie § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. nesupluje občianskoprávne konanie o ochranu osobnosti podľa § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako sa to mylne domnieva navrhovateľ.

Z dôvodovej správy k ustanoveniu § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. vyplýva, že v záujme ochrany ľudskej dôstojnosti sa zakazuje v súlade s čl. 22 a smernice Rady 89/552/EEC o koordinácii niektorých zákonných ustanovení, regulatívnych opatrení a administratívnych postupov členských štátov, vzťahujúcich sa na aktivity v oblasti televízneho vysielania v znení smernice 97/36/EC vysielanie takých komunikátov, ktoré obsahujú podnety k nenávisti na základe rasy, pohlavia, náboženstva alebo národnosti. V ustanovení sa bližšie špecifikujú všeobecne uznané a uznávané morálne a etické štandardy v oblasti vysielaných programov. Neprípustnosť vysielania programov určitého druhu alebo typu možno vyvodiť predovšetkým na základe trestnoprávných noriem. V záujme komplexnosti právnej úpravy sa v navrhovanom ustanovení § 19 ods. 1 deklarujú určité obsahové neprípustnosti, a to pod hrozbou osobitných sankcií. Neznamená to však zavedenie preventívnej kontroly obsahu vysielania, ale stanovuje sa len zodpovednosťná stránka v rámci obsahu vysielania. Navrhované obmedzenia sa uplatňujú na všetky druhy programov, vrátane reklamy a programových oznámení.

Pokiaľ ide o samotnú žiadosť o poskytnutie záznamu najvyšší súd k argumentácii navrhovateľa uvádza, že Rada neporušila žiadne ustanovenie zákona vyžiadaním si záznamu vysielania a vysielateľ poskytnutím záznamu plnil na základe požiadavky Rady svoju zákonom uloženú povinnosť vysielateľa. Prevádzkovanie vysielania je licencovanou činnosťou, na ktorú sú kladené osobitné požiadavky a predloženie záznamu z vysielania na požiadanie Rady je súčasťou licencie na vysielanie a má evidenčný a archivačný charakter. Záznam vysielania, ktorý si odporkyňa v súlade so zákonom vyžiadala, presne a úplne zachytáva skutkový stav a obsah vysielania. V čase vyžiadania si záznamu ešte neprebiehala správne konanie voči vysielateľovi. Vyžiadanie si záznamu vysielania ako jednej z foriem výkonu dohľadu nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie a jeho predloženie nie je predložením dôkazu proti sebe, ako sa mylne domnieva navrhovateľka, ale poskytnutím informácií o svojej činnosti, s ktorým počíta všeobecne záväzný právny predpis.

Takto získaný záznam, ktorý sa v správnom konaní môže stať podkladom pre rozhodnutie, nie je možné považovať za nezákonný, resp. neprípustný, ako to v podanom odvolaní navodzuje navrhovateľ. Samotnú existenciu tejto povinnosti nemožno preto vnímať ako rozpornú s čl. 6 Dohovoru, navyše ide o predloženie pasívneho záznamu právnickou osobou, ktoré nevykazuje znaky podávania svedectva vo svoj neprospech. Najvyšší súd poukazuje v tejto súvislosti na svoju dnes už konštantnú judikatúru, ktorá sa charakterom záznamu vysielania zaoberala.

K uvedenému dáva najvyšší súd do pozornosti najmä uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. III. ÚS 564/2012-11 z 13. novembra 2012, ktorým bola odmietnutá sťažnosť navrhovateľa proti rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veciach sp. zn. 2Sž/21/2011 a sp. zn. 2Sž/17/2011 zo 04. júla 2012 a sp. zn. 5Sž/37/2011 z 28. júna 2012, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky jednoznačne uviedol, že „pre posudzovaný prípad je rozhodujúce, že Rada má zákonom priznané oprávnenie požadovať od vysielateľa záznam vysielania [§ 16 ods. 3 písm. l/ zákona o vysielaní

a retransmisii], a dokonca v prípade nevyhovenia tejto požiadavke je oprávnená vysielateľa sankcionovať pokutou [§ 67 ods. 2 písm. a/ zákona o vysielaní a retransmisii]. Takto zákonom výslovne formulovaná sankčná právomoc však sama osebe nezabezpečuje dosiahnutie účelu, pre ktorý Rada záznam vysielania požaduje, a to je dohľad nad dodržiavaním právnych predpisov upravujúcich vysielanie (§ 4 ods. 2 druhá veta zákona o vysielaní a retransmisii). Len na základe oboznámenia sa s obsahom odvysielaného programu totiž môže Rada posúdiť rešpektovanie všeobecne záväzných právnych predpisov regulujúcich vysielanie. Ústavný súd sa preto stotožňuje s právnym záverom najvyššieho súdu, ktorý na podklade rekapitulovaných procesne významných skutkových okolností (výzva na dodanie záznamu vysielania, úmyselné nevyhovenie výzve) pripustil uplatnenie teórie implicitných právomocí Rady v posudzovanom prípade.“ (bližšie k tomu pozri www.concourt.sk).

V tejto súvislosti možno poukázať i na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. IV. ÚS 620/2012-9 zo 14. decembra 2012 (pozri bližšie www.concourt.sk) a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo sp. zn. 5SŽ/18/201 z 29. marca 2012 (pozri bližšie www.nsud.sk).

Námietka navrhovateľa týkajúca sa použitia nezákonne získaného dôkazu a seba-obviňovaniu je preto podľa názoru najvyššieho súdu neopodstatnená a právne irelevantná.

Pokiaľ navrhovateľ namietal, že jeho údajné protiprávne konanie malo byť posúdené ako pokračujúci správny delikt, najvyšší súd z obsahu spisu ani z okolností daného prípadu v kontexte ostatných navrhovateľom označených správnych konaní nezistil splnenie podmienok pre posúdenie veci ako pokračujúceho správneho deliktu. V tejto časti sa najvyšší súd stotožnil s argumentáciou odporkyne uvedenou v rozhodnutí ako aj vo vyjadrení k odvolaniu z 08. apríla 2013, ktoré odporkyňa oprela o citáciu relevantných rozhodnutí najvyššieho súdu v obdobných veciach a od ktorej nemá najvyšší súd dôvod sa odkloniť ani v prejednávanej veci. Navrhovateľ svoje tvrdenie v tomto smere ničím neodôvodnil, neoznačila živé konania pred najvyšším súdom, s ktorými by bol predmet tohto konania rovnorodý a spojený vecnou a časovou súvislosťou.

Najvyšší súd sa nemohol stotožniť ani s námietkou navrhovateľa ohľadom nedostatočného opisu skutku vo výrokovej časti rozhodnutia. I podľa názoru najvyššieho súdu výroková časť napadnutého rozhodnutia je formulovaná presne, úplne a dostatočne určito, spôsobom, ktorý vylučuje zameniteľnosť skutku s iným.

Podľa § 71 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. sa na konanie o sankciách vrátane ukladania pokút, vzťahuje zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“).

Náležitosti výroku rozhodnutia sú uvedené v § 47 ods. 2 správneho poriadku, podľa ktorého výrok obsahuje rozhodnutie vo veci s uvedením ustanovenia právneho predpisu, podľa ktorého sa rozhodlo, prípadne aj rozhodnutie o povinnosti nahradiť trovy konania. Pokiaľ sa v rozhodnutí ukladá účastníkovi konania povinnosť na plnenie, správny orgán určí pre ňu lehotu; lehota nesmie byť kratšia než ustanovuje osobitný zákon.

I keď citované ustanovenie explicitne neustanovuje, že by výrok rozhodnutia musel obsahovať vecné, časové a miestne určenia konania, z ktorého správny delikt vyplýva, je nespochybniteľné, že iba výroková časť správneho rozhodnutia je schopná mať dopad na práva a povinnosti účastníkov konania a iba ona môže nadobudnúť právnu moc. Bezchybne formulovaný výrok je preto nezastupiteľnou časťou rozhodnutia; len z výroku je možné zistiť, či a aká povinnosť bola uložená, iba porovnaním výroku je možné usúdiť existenciu prekážky veci rozhodnutej, vylúčenie prekážky litispendencie, dvojakeho postihu pre totožný skutok, je dôležitý pre určenie rozsahu dokazovania, ako aj na zabezpečenie riadneho práva na obhajobu, len výrok rozhodnutia a nie jeho odôvodnenie, môže byť vynútiteľné správnu exekúciou a pod.. Z uvedených dôvodov je vymedzenie predmetu konania vo výroku rozhodnutia o správnom delikte, ktoré spočíva v špecifikácii správneho deliktu takým spôsobom, aby sankcionované konanie nebolo zameniteľné s konaním iným.

Určitosť skutku uvedeného vo výroku a spôsob jeho formulovania závisí od druhu porušenej povinnosti. Formulácia skutku musí umožniť tento subsumovať pod konkrétne ustanovenie zákona, aby skutok nebol zameniteľný s iným skutkom.

V preskúmvanej veci výroková časť opravným prostriedkom napadnutého rozhodnutia vyššie uvedené kritéria spĺňa. Je nesporné, že vo výrokovej časti je uvedený, resp. vymedzený čas spáchania správneho deliktu - 18. júna 2012 o cca 21:31 hod. spôsob spáchania správneho deliktu - odvysielanie časti programu Extrémne rodiny, ktorá sa týkala osoby v programe označenej ako Tonko, a je konkrétne uvedený i správny delikt - obsah a spôsob spracovania predmetnej časti programu, zasiahol do ľudskej dôstojnosti osôb Katky, Tonka a pani Marty. Výroková časť rozhodnutia tak i podľa názoru najvyššieho súdu exaktne popisuje konanie, ktorého sa navrhovateľ dopustila a v dôsledku ktorého došlo k spáchaniu konkrétneho správneho deliktu, za ktorý mu bola uložená sankcia. Preto námietku navrhovateľa v tomto smere treba považovať za bezpredmetnú (pozri napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 5Sž/22/2010 z 10. marca 2011).

K námietke navrhovateľa k vykonaniu dôkazu za účelom zistenia, či sa dotknutá osoba cíti konaním navrhovateľa dotknutá na ľudskej dôstojnosti najvyšší súd uvádza, že ľudská dôstojnosť a základné práva každého jedinca sú nedotknuteľné a to bez ohľadu na skutočnosť, či sa dotknutý subjekt tejto ochrany domáha alebo si zásahy do svojej ľudskej dôstojnosti, či základných práv a slobôd uvedomuje.

Podľa čl. 13 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej aj „ústava“) pri obmedzovaní základných práv a slobôd sa musí dbať na ich podstatu a zmysel. Takéto obmedzenia sa môžu použiť len na ustanovený cieľ.

Podľa článku 19 ods. 1 ústavy, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Treba poznamenať, že celý text článku 19 ústavy vychádza z článku 10 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.).

Podľa čl. 10 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky) má každý právo na zachovanie svojej ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 26 ods. 1 ústavy sloboda prejavu a právo na informácie sú zaručené.

Podľa čl. 26 ods. 4 ústavy slobodu prejavu a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.

Podľa čl. 10 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej aj „Dohovor“) každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice.

Podľa čl. 10 ods. 2 Dohovoru výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým formalitám, podmienkam obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti, predchádzania nepokojom a zločinom, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Podľa čl. 7 ods. 1 a ods. 3 Európskeho dohovoru o cezhraničnej televízii (publikovaného v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod č. 168/1998 Z. z. vo forme oznámenia Ministerstva zahraničných

vecí Slovenskej republiky, ktorý nadobudol pre Slovenskú republiku platnosť dňa 01. mája 1997, v znení oznámenia Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 345/2002 Z. z. o prijatí Protokolu pozmeňujúcom Európsky dohovor o cezhraničnej televízii) všetky zložky programových služieb svojou formou a obsahom musia rešpektovať ľudskú dôstojnosť a základné práva iných; prevádzkovateľ vysielania je povinný zabezpečiť, aby spravodajské relácie objektívne uvádzali fakty a udalosti a podporovali slobodné utváranie názorov.

Podľa § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. programová služba a všetky jej zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojim obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Všetky základné práva a slobody sa chránia len v takej miere a rozsahu, kým uplatnením jedného práva alebo slobody nedôjde k neprimeranému obmedzeniu, či dokonca popretiu iného práva alebo slobody (pozri k tomu bližšie napr. rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 362/09, či sp. zn. PL. ÚS 7/96 - www.concourt.sk). Každý konflikt vo vnútri systému základných práv a slobôd je treba riešiť prostredníctvom zásady ich spravodlivej rovnováhy.

V niektorých situáciách však musí sloboda prejavu ustúpiť. Limitačné klauzuly v čl. 26 ods. 4 Ústavy SR a čl. 10 ods. 2 Dohovoru explicitne uvádzajú dôvody obmedzenia slobody prejavu, pričom ide o obmedzenia, ktoré musia zodpovedať vždy demokratickému charakteru spoločnosti.

Pri dokazovaní a následnom rozhodovaní, či konkrétnym prejavom došlo k zásahu do práv na ochranu ľudskej dôstojnosti, je potrebné vždy starostlivo rozlišovať medzi skutkovými tvrdeniami a hodnotiacimi úsudkami. Zatiaľ čo existenciu skutočností je možné preukázať, pravdivosť hodnotiaceho úsudku dokazovaniu nepodlieha. Požiadavku preukázať pravdivosť hodnotiaceho úsudku nie je možné naplniť a porušilo by to slobodu názoru ako takého, ktorý je základnou súčasťou práva chráneného čl. 10 Dohovoru (napríklad rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva vo veciach *Lingens proti Rakúsku* 1986, *Oberschlick proti Rakúsku* 1991, *Pedersen a Baadsgaard proti Dánsku*).

Pokiaľ ide o samotné porušenie povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 písm. a/ zákona č. 308/2000 Z. z. najvyšší súd z obsahu a spôsobu spracovania daného príbehu v predmetnom programe uvádza, že je teda zrejmé, že napriek tvrdeniam účastníka konania tento program v žiadnom ohľade nie je možné charakterizovať „ako popis a sprostredkovanie každodenného režimu vzťahov, problémov, rôznych situácií jednotlivých účinkujúcich“ príp. ako „poukazovanie na páľčivé témy stojace na periférii záujmu značnej časti populácie“. Naopak z vyššie uvedeného jednoznačne vyplýva, že účastník konania si zámerne zvolil taký spôsob spracovania danej témy (komentáre „hlasu z obrazovky“), ktorý de facto využil „extrémny“ danej rodiny na jej zosmiešnenie, a teda na vytvorenie „zábavného“ programu. Špecifické podmienky, v ktorých daná rodina žije (zlá sociálna situácia, zdravotné ťažkosti) sú objektívne danými skutočnosťami, a teda skutočnosťami, ktoré daná rodina (v prevažnej miere) nemohla ovplyvniť a ani si ich slobodne nezvolila.

Povinnosti nezasiahnuť do ľudskej dôstojnosti Tonka, Katky a Marty pri prezentovaní ich rodinného života nezbavuje účastníka konania ani súhlas samotných účinkujúcich v programe. Uvedené vyplýva tak z povahy práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti, ako aj judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý napr. v rozsudku sp. zn. 2SŽ/17/2011 k tejto otázke zaujal jednoznačné stanovisko, z ktorého vyplýva, že ani podpísanie zmluvy alebo dobrovoľné konanie dotknutej osoby nemôže znamenať, že by sa táto vzdala svojho práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti (pozri k tomu bližšie rozsudok vo veci sp. zn. 2SŽ/17/2011 - www.nsud.sk). Rozhodnutie vo veci sp. zn. 3SŽ/82/2008, na ktoré poukazuje navrhovateľ v opravnom prostriedku, nie je na danú vec aplikovateľné, lebo v tejto preskúmvanej veci bolo presne rozlíšiteľné, do ľudskej dôstojnosti ktorej konkrétnej osoby bolo zasiahnuté, pričom napriek „reality šou podľa scenár“ nešlo o žiaden „umelecký výkon“ a hrané postavy, ale o konkrétnych reálnych ľudí.

Pokiaľ ide o výšku uloženej sankcie, táto bola náležite zdôvodnená aj so zreteľom na predchádzajúce

porušenia zákona (str. 37 - 38 rozhodnutia), pričom uložená sankcia vzhľadom na možné zákonné rozpätie (od 497 do 49.790 eur) je uložená v spodnej hranici zákonom stanoveného rozpätia, čo súd považuje vzhľadom na dôvody uvedené v rozhodnutí, najmä nižšiu frekvenciu výskytu ironických a zosmiešňujúcich komentárov „hlasu z obrazovky“ za primerané. Súd sa stotožňuje s názorom Rady, že „vysielateľ za účelom senzácie, šokovania zneužil zdravotný handicap a zlú sociálnu situáciu rodín (objektívne skutočnosti, ktoré si táto rodina ne zvolila) na vytvorenie „zábavnej“ relácie, a to najmä prostredníctvom ironizujúcich a zosmiešňujúcich komentárov „hlasu z obrazovky“. Dodržiavanie a ochrana základných ľudských práv a slobôd medzi inými aj práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti je v súčasnosti jedným z hlavných znakov moderného právneho štátu a miera ich ochrany je jedným z indikátorov stupňa vyspelosti demokracie v jednotlivých štátoch. Slovenská republika je viazaná viacerými európskymi a medzinárodnými dokumentmi o dodržiavaní základných ľudských práv a slobôd.

Najvyšší súd z vyššie uvedeného v súlade s názorom odporkyne mal za to, že predmetná časť programu, vzhľadom na svoj obsah a spôsob svojho spracovania zasiahla do práva na ľudskú dôstojnosť Katky, Tonka a pani Marty.

Vzhľadom k tomu, že napadnuté rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonom ako aj v súlade s poslaním odporkyne definovaným v § 4 zákona č. 308/2000 Z. z., bolo bez formálnych a logických nedostatkov, riadne odôvodnené a vychádzalo z dostatočne zisteného skutkového stavu, Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol tak, že toto ako zákonné podľa § 250q ods. 2 OSP potvrdil.

O uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok rozhodol najvyšší súd podľa § 2 ods. 4 veta druhá a § 5 ods. 1 písm. a/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v znení neskorších predpisov a položky č. 10 písm. g/ sadzobníka súdnych poplatkov ako prílohy k tomuto zákonu.

O náhrade trov konania najvyšší súd rozhodol podľa ustanovenie § 250k ods. 1 OSP v spojení s § 250l ods. 2 OSP, tak že navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, keďže v konaní nemal úspech.

Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku **n i e j e** prípustný opravný prostriedok.